

„Най-характерната черта у хората, според която са получили или оправдават своето име – човек. Честта се дава веднъж и завинаги, както и животът, и се явява като едно осмисляне на живота. Тя остава светла диря и след смъртта на човека. Човек без чест, то значи човек без образ”.

Думите са на журналиста и писателя **Георги Заркин**, [убит от Държавна сигурност в Пазарджишкия затвор през 1977 г.](#)

Те са написани вместо предговор към романа му „Чест”,

издаден през 2008 г. благодарение на усилията на неговия син Лъчезар Заркин.

Тиражът на тази уникална книга е изчерпан отдавна (очаква се неговото второ издание), но тази неделя в

[електронната библиотека](#)

на

desebg.

com

ви представям първото издание.

Романът „Чест” е уникален, тъй като принадлежи към затворническото творчество, създадено по време на комунистическия режим в България. След промените станаха известни стихотворенията на десетки мъченици в лагера Белене, сред които изпъква поета Йосиф Петров, а също така четиристишия, писани от политически затворници в Софийския и други затвори в страната.

Романът на Георги Заркин „Чест” обаче е единственият образец на проза, създадена

Роман зад решетките: „Чест” на убития в затвора от ДС Георги Заркин

Написано от Христо Христов
Неделя, 27 Октомври 2013 08:53

зад решетките на комунистическите затвори в НРБ. Това го нарежда до такива автори в световен мащаб, създали проза именно в затвора, като:

- Мигел де Сервантес, написал първия модерен европейски роман „Дон Кихот”, докато е излежавал присъда за неплатени дългове в Испания през XVII век;
- Рустичело да Пиза с „Пътешествията на Марко Поло”, разказани му от самия Марко Поло, докато двамата са в затвора по време на войната между Венеция и Генуа;
- Хенри Дейвид Торо и неговото „Гражданско неподчинение”, вдъхновено от едnodневния му престой зад решетките, заради отказа да плати такса за гласуване;
- Мартин Лутър Кинг и неговата книга „Писмо от затвора в Бирмингам”, където е затворен заради мирен протест срещу расовата сегрегация в САЩ през 60-те години на миналия век;
- И единственият сред тези имена политически затворник Нелсън Мандела с хрониката му „Разговори със себе си”, описала живота му, когато е излежавал 27-годишната си присъда.

Разбира се към тях може да се прибавят и имената на други автори с произведения, писани в затвора, като О. Хенри, Оскар Уайлд, Жан Жене, е. е. кърмингс (писателят е настоявал имената му да се изписват с малки букви), Джак Абът. Никой от тях обаче не е жертва на онази репресия, на която Георги Заркин е подложен от комунистическия режим в България.

Романът „Чест” е започнат от него на 20 ноември 1967 г. и е завършен на 31 януари 1968 г. в затвора в Стара Загора. Написан е на един дъх. Това е времето, когато Заркин излежава първата си присъда от 1966 г. за разпространението на нелегални позиви, свързани с групата на Иван Тодоров-Горуня, опитала да организира преврат срещу Тодор Живков през 1965 г.

Не си мислете, че един политически затворник, какъвто е Георги Заркин, е оставен свободно да разполага с време и удобства, за да пише в затвора. Напротив, той е поставен под усилено строг режим. И въпреки това Заркин намира възможност да пише. Той право това върху отделни тетрадки, една част от които ДС му изземва (след промените синът му ги намира в досието му в архива на Държавна сигурност). Георги

Роман зад решетките: „Чест” на убития в затвора от ДС Георги Заркин

Написано от Христо Христов
Неделя, 27 Октомври 2013 08:53

Заркин пише дори върху късчета от хартия за цигари, които други затворници предават на близките му.

Трудно е да си представим това, но синът на автора на това невероятно затворническо творчество Лъчезар Заркин е успял да запази творбите и днес да го направи обществено достояние с издаването му.

Интересното е, че Георги Заркин успява да изпрати ръкописа на романа си от затвора до издателство „Български писател”. Оттам през декември 1968 г. му отговарят с официално писмо, че издателството „не може да отпечата романа Ви „Чест”, тъй като му липсват необходимите качества”. По това време Пражката пролет е смачкана в Чехословакия от войските на Варшавския договор и в България в пълна сила властва цензурата. В същото време авторът на „Чест” е обявил гладна стачка в затвора и пише писмо на Тодор Живков, в което обвинява:

„Зад фасадата на „демокрацията” в България е създаден един диктаторски режим със система от закони и съдилища, задушавачи осеммилионния народ. Съдиите прилагат закони, нарочно формулирани неясно и двусмислено, както става във всички авторитарни страни, имат широки права при тълкуването и прилагането им. Понастоящем стотици хора безпричинно обитават затворите... Страната се води към морална и стратегическа катастрофа. В момента се води противонародна политика. България се превърна в експериментална база на Русия...”

Режимът не само не позволява романът му да бъде издаден, но и не позволява гласът на политическия затворник да достигне до хората.

Самият роман разказва за любовта между двама млади хора и житейските премеждия, с които се сблъскват в обществото, било то и официално определяно като социалистическо и неговите фалшиви морални ценности. Възможно ли е една любов да оцелее в свят, заобиколен от завист, доноси, предателства и двуличие дори на близки.

За съжаление трудно ще намерите рецензия от литературен критик за романа. Той остава настрана от интереса на българските издателства.

Роман зад решетките: „Чест” на убития в затвора от ДС Георги Заркин

Написано от Христо Христов
Неделя, 27 Октомври 2013 08:53

„В романа съм изградил герои нравствено чисти. Книгата е предназначена предимно за млади хора, които са изправени пред дилемата да бъдат или да не бъдат Човеци. Навярно героите ще ви допаднат!?”. Това пише в краткия предговор Георги Заркин, който в затвора се подписва с псевдонима „Рилски бор” (авторът е роден в с. Бели Искър, Самоковско в подножието на връх Мусала). До голяма степен „Чест” е отражение на чувствителната бунтарска душа на Заркин, осъден и вкаран в затвора на 25 години за „противодържавна дейност”.

„Мъртви души са живите без чест и живи са мъртвите, загинали с чест”. Послание, оставено ни от жертвата на комунистическия режим Георги Заркин.

Георги Заркин, „Чест”, роман, издава Лъчезар Заркин, 2008 г., 298 страници.